

- सावधानीपूर्वक सवारीसाधन चलाऔं ।
  - हुस्सु, कुहियो, शीतलहरको बेला बत्ती बालेर मात्र सवारी साधन चलाऔं ।
  - सवारी साधन चलाउँदा मादक पदार्थ सेवन नगरौं ।
  - सवारी चालकले मादक पदार्थ सेवन गरेको शंका लागेमा प्रहरीको निःशुल्क टेलिफोन नं. १०० र १०३मा खबर गरौं ।
- आफू पनि बचाँ, अरुलाई पनि बचाऔं ।

खोटाङ र ओखलढुंगाको सीमानामा पर्ने जयरामघाटस्थित दुधकोशी किनारमा कवाडीमा परिणत भएर अलपत्र परेको डोजर निरीक्षण गर्दै जिल्ला समन्वय समिति खोटाङको टोली । मध्यपहाडी लोकमार्ग अन्तर्गत हिलेपानी-हलेसी सडक विस्तार गर्ने क्रममा वि.सं. २०५५ सालमा सो डोजर खरिद गरिएको थियो । तस्वीर : कोदार गगर/रासस

मदन भण्डारी राजमार्गको काम ४० प्रतिशत मात्रै

विराटनगर, माघ ७ । मदन भण्डारी राजमार्ग (चुरे राजमार्ग) अघिको ३ वर्षभित्र बनिस्कुनपर्ने हुन्छ । तर, सडकको भौतिक प्रगति अहिलेसम्म ४० प्रतिशत मात्र छ । राजमार्गको पूर्वी रुटको काम सुस्त गतिमा अघि बढेको छ ।

चुरे क्षेत्रका नागरिकलाई सहज यातायातको पहुँचमा जोड्ने योजनासहित ५ वर्षअघि पूर्व रुट अन्तर्गत सुनसरीको धरानदेखि पूर्व मेचीसम्म १ सय २० किमी सडकखण्डको योजना अघि बढाइएको थियो । तर, पूर्वी रुट सभैका क्रममा विवाद भएपछि लामो समयसम्म सडक निर्माण अघि बढ्न सकेको थिएन ।

मदन भण्डारी राजमार्ग आयोजना निर्देशनालयले इलाम, भ्रुवा, मोरङ र सुनसरीमा पुरानै सभै अनुसार निर्माण अघि बढाइएको थियो । आयोजनाले पूर्व धरानबाट भ्रुवासम्म चुरे सडक बनाइरहेको छ । फिल्ट्र सभै सकिएसँगै यी स्थानमा अहिले पुल निर्माण र सडक विस्तारको काम अघि बढेको मदन भण्डारी राजमार्ग आयोजनाले जनाएको छ । कार्यालयका अनुसार अहिलेसम्म सडक निर्माणको प्रगति ४० प्रतिशत मात्र भएको छ । आयोजनाका अनुसार सडक निर्माणको काम २०८१/०८२ मा सम्पन्न गरिसक्नुपर्नेछ । इञ्जिनियर सूर्यनारायण

सुनसरी, मोरङ, भ्रुवा र इलाम तीनै खण्डमा राजमार्ग विस्तारका लागि काम अघि बढे अझै पनि धेरैजसो स्थानमा स्थानीयको अवरोध, वनलगायतका कारण सडक विस्तार अलपत्र परेको छ । भ्रुवाबाट इलाम जोड्ने पुनः भ्रुवामै आजुने राजमार्गका धेरै स्थानमा वन क्षेत्र पर्छ । पूर्वी रुटमा १५ किलोमिटर वन क्षेत्र छिचोल्दै सडक निर्माण गर्नुपर्नेछ । सुनसरी र मोरङमा स्थानीयको विरोधका बीच सडक निर्माणको काम अघि बढेको इञ्जिनियर मण्डलले बताए । 'सडक निर्माणका क्रममा सीमा निर्धारण, जग्गा अधिग्रहणका समस्या अहिले पनि कायम छन्'- इञ्जिनियर मण्डलले भने- 'जसका कारण सडक विस्तारको लक्ष्य भेट्नु नसकेको छ ।

साढे चार किलोमिटर वन क्षेत्र रहेकाले रुख काट्न हाल टाँचा लगाउने काम भइरहेको छ । त्यसैगरी दोस्रो चरणको सडक निर्माणका लागि १ अर्ब २९ करोडमा ठेक्का लागेको छ, जसको लम्बाइ २८ दशमलव २ किलोमिटर छ । तेस्रो चरणमा शान्तिनगरदेखि पूर्वी खण्डको अन्तिम विन्दु मेची डाँगी चोकसम्मको कूल १० किलोमिटर सडक बनाउन ३७ करोड ९५ लाख रुपैयाँमा ठेक्का लागेको छ । अहिले ६३ किलो मिटर मात्र सडक ठेक्का लागेर निर्माण भइरहेको छ ।

सुनसरी, मोरङ, भ्रुवा र इलाम तीनै खण्डमा राजमार्ग विस्तारका लागि काम अघि बढे अझै पनि धेरैजसो स्थानमा स्थानीयको अवरोध, वनलगायतका कारण सडक विस्तार अलपत्र परेको छ । भ्रुवाबाट इलाम जोड्ने पुनः भ्रुवामै आजुने राजमार्गका धेरै स्थानमा वन क्षेत्र पर्छ । पूर्वी रुटमा १५ किलोमिटर वन क्षेत्र छिचोल्दै सडक निर्माण गर्नुपर्नेछ । सुनसरी र मोरङमा स्थानीयको विरोधका बीच सडक निर्माणको काम अघि बढेको इञ्जिनियर मण्डलले बताए । 'सडक निर्माणका क्रममा सीमा निर्धारण, जग्गा अधिग्रहणका समस्या अहिले पनि कायम छन्'- इञ्जिनियर मण्डलले भने- 'जसका कारण सडक विस्तारको लक्ष्य भेट्नु नसकेको छ ।

साढे चार किलोमिटर वन क्षेत्र रहेकाले रुख काट्न हाल टाँचा लगाउने काम भइरहेको छ । त्यसैगरी दोस्रो चरणको सडक निर्माणका लागि १ अर्ब २९ करोडमा ठेक्का लागेको छ, जसको लम्बाइ २८ दशमलव २ किलोमिटर छ । तेस्रो चरणमा शान्तिनगरदेखि पूर्वी खण्डको अन्तिम विन्दु मेची डाँगी चोकसम्मको कूल १० किलोमिटर सडक बनाउन ३७ करोड ९५ लाख रुपैयाँमा ठेक्का लागेको छ । अहिले ६३ किलो मिटर मात्र सडक ठेक्का लागेर निर्माण भइरहेको छ ।

संघीय संसदमा भाषा रबाटै सभामुख र उपसभामुख

उपसभामुखमा निर्वाचित भइन् इन्दिरा

विराटमोड, माघ ७ । भाषा क्षेत्र नं. २ ले सभामुख र उपसभामुख पाएको छ । माघ ५ गते भएको सभामुखको निर्वाचनमा सत्तारूढ गठबन्धनबाट उम्मेदवार बनेका देवराज घिमिरे सभामुख बनेका थिए भने शनिवार भएको उपसभामुखको निर्वाचनमा भाषाका इन्दिरा रानामगर निर्वाचित भएकी छन् । एमालेकातर्फबाट उम्मेदवार बनेका घिमिरे र राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट उम्मेदवार बनेकी राना मगर निर्वाचित भएसँगै भाषा २ ले सभामुख र उपसभामुख पाएको हो । प्रतिनिधिसभाको शनिवारको बैठकमा रानालाई उपसभामुख पदमा निर्वाचित गरियोस् भनी प्रस्तुत प्रस्तावको पक्षमा एक सय ६६ मत खसेको थियो ।

दलका सोविता गौतम र समर्थकमा एमालेका कृष्णगोपाल श्रेष्ठ, नेकपा (माओवादी केन्द्र)का नारायणी शर्मा र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)का राजेन्द्र लिङ्देन रहेका थिए । नेपाली कांग्रेसकी मुक्ताकुमारी

सभामुख देवराज घिमिरेले मतविभाजनको परिणाम सार्वजनिक गर्दै उनलाई उपसभामुख पदमा निर्वाचित गरियोस् भन्ने प्रस्तावको पक्षमा उपस्थित संख्याको बहुमत पुगेकाले राना उपसभामुख पदमा निर्वाचित भएको घोषणा गरे । उक्त प्रस्तावको विपक्षमा जम्मा ९७ मत खसेको थियो । मतदानमा जम्मा दुई सय ६४ मत खसेको थियो । एक जनाले भने मत दिएनन् । रानालाई उपसभामुख पदमा निर्वाचित गरियोस् भन्ने प्रस्तावको पक्षमा बहुमत देखिएकाले अर्को प्रस्तावलाई बैठकमा निर्णयार्थ प्रस्तुत गरिएन । रास्वपाका उम्मेदवार थापाको प्रस्तावकमा सोही

यादवको प्रस्तावकमा कांग्रेस सहमहामन्त्री बन्दीप्रसाद पाण्डे र समर्थकमा नेकपा (एकीकृत समाजवादी)का नेता मेटमणि चौधरी र लोसपाका सर्वेन्द्रनाथ शुक्ल थिए । यसअघि कांग्रेसका अर्जुन नरसिंह केसी, रुपा सोशी चौधरी, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सुमना श्रेष्ठ, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका जानबहादुर शाही, जनता समाजवादी पार्टी, नेपालका राजकिशोर यादव, नेकपा (एकीकृत समाजवादी) का अमरबहादुर थापा र जनमत पार्टीका गोमा लाम (सापकोटा)ले आ-आफ्ना पार्टीले समर्थन गरेका उपसभामुखका उम्मेदवारको पक्षमा मत दिने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका थिए ।

यस्तै लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपालका रामप्रकाश चौधरी, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका गङ्गाराम चौधरी, नेपाल मजदुर किसान पार्टीका प्रेम सुवाल, राष्ट्रिय जनमोर्चाका चित्रबहादुर केसी, स्वतन्त्र सांसद अमरेशकुमार सिंह, प्रभु साह र योगेन्द्र मण्डलले पनि आ-आफ्नो धारणा राखेका थिए । प्रतिनिधिसभाको अर्को बैठक माघ १० गते मङ्गलवार बस्नेछ । अभिभावकदेखि उपसभामुखसम्म पत्रकार अर्जुन राजवंशीले लेखेका छन्- डेढ दशकअघि इन्दिरा रानामगरले आफ्नो गाउँमा बाँसको बेराबाट बनेको सानो कटेरामा जुनफेरी पुस्तकालय स्थापना गरेकी थिइन् । गाउँमा पठन संस्कृतिको विकास (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न साइकलयात्रा

विराटमोड, माघ ७ । पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले तीन युवाले काठमाडौँबाट इलामसम्मको साइकल यात्रा पूरा गरेका छन् । २० दिन अघि काठमाडौँबाट प्रेमबहादुर कार्की, दीपक खत्री र विदुर महतले साइकल यात्रा शुरू गरेका थिए । शनिवार इलामको पशुपतिनगर पुगेर फर्किएको साइकल यात्री कार्कीले जानकारी दिए । ताप्लेजुडको पाथिभरा अहिले पनि कायम छन्- इञ्जिनियर मण्डलले भने- 'जसका कारण सडक विस्तारको लक्ष्य भेट्नु नसकेको छ ।

माफत यात्रा गर्दै स्वच्छ वातावरण बनाउन तथा पर्यटकीय क्षेत्रको प्रचार गर्ने उद्देश्य लिएर यात्रा शुरू गरेको उनीहरूको भनाइ छ । उनीहरूले इलामको पशुपतिनगर, कन्याम, भाषाका अर्जुनधारा, सावारी, धरानको भेडेटार लगायतका स्थानमा पुगेर प्रचार प्रसार गरेको बताइएको छ । पूर्वको मेची पुलसम्म पुगेर आन्तरिक पर्यटनको प्रवर्द्धन गरेको उनीहरूले बताए । साइकलयात्रीको टोलीलाई पर्यटक क्षेत्रका विभिन्न संघ-संस्थाले स्वागत गरेका थिए ।

हाडजोर्नी तथा नशा रोगको सफल उपचार

सस्तो, भरपर्दो र गुणस्तरीय फिजियोथेरापी सेवा अब बिर्ता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर बिर्तामोडमा प्यारालाइसिस, सम्पूर्ण हाडजोर्नी, नशाको समस्या कुमजाम भएको, नशा चेपिएको डिस्क प्रोन्प्यास, बाथ, युरिक एसिड साथै अन्य सबै रोगको अष्टाष्ट फार्मेसीबाट औषधि र उपचार दैनिक ।
बस्नको सुविधासहित फोन नं. ९८०९००३९३, ०२३-५९०१६६, दैनिक ओपीडीमा डा. विनय प्रधान, डा. भगवान शाह र अन्य काठमाडौँबाट आउनुहुने डाक्टरबाट पनि जाँच सेवा ।
दैनिक छारसूत्र विधिद्वारा पायलसको सफल उपचार गरिन्छ ।

आवश्यकता

प्रथमपटक प्रकाशित मिति २०७९-१०-८ यस जयनेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., वितामोड-५ भाषामा तपशिल बमोजिमका कर्मचारीको आवश्यकता परेकोले वितामोड नगरपालिकामा स्थायी बसोबास गरिरहेका इच्छुक व्यक्तिबाट वरखास्त आव्हान गरिन्छ ।
पद : व्यवस्थापक आवश्यक संख्या- १
योग्यता : व्यवस्थापनमा स्नातक वा सो सरह
प्राथमिकता : सहकारीको फिल्डमा काम गरेको, मोटरसाइकल चलाउन जान्ने, कम्प्युटरको ज्ञान भएको, वितामोडको स्थायी बासिन्दा रहेको ।
उमेर : २० देखिमाथि ४० वर्ष ननाघेको ।
तलब : आपसी सहमति अनुसार
निवेदन शुल्क : रु. ५०० (फिर्ता नहुने गरी)
पद : बजार प्रतिनिधि
संख्या : साविक गरामनी ३ जना, साविक चारपाते २ जना, साविक अनारमनी-३ जना (सम्बन्धित भूगोलको हतुपनेछ) ।
योग्यता : SEE उत्तीर्ण
प्राथमिकता : परिवार वा संरक्षकको जमाना राख्न सक्ने, स्कुटी चलाउन सक्ने ।
उमेर : १८ वर्षदेखिमाथि ४० वर्ष ननाघेको ।
तलब : न्यूनतम तलब रु. ८,००० र कमिशन
निवेदन शुल्क : रु २०० (फिर्ता नहुने गरी)
फारम बुझाउने अन्तिम मिति : २०७९ माघ १५ गते आइतबार
अन्तरवार्ता मिति : २०७९ माघ १७ गते दिनको ठीक १२ बजे
पदपूर्ति समिति
जयनेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
वितामोड-५ भाषा, शनिचरेलाइन अतिथि सदन रोड (बालाजी फार्मासरी)
संपर्क : ०२३-५३३३९९ (jaynepalsacoos@gmail.com)
(आवश्यक जानकारी लिनु परे स्वयं संस्थाको कार्यालयमा उपस्थित भएर लिन सकिनेछ । संस्थाको कार्यालय सोपवार बन्द रहनेछ ।)

निराकारको अन्तिम विदाइ, हजारौंलाई रुवाएर गए

विराटमोड, माघ ७ । कम्बोडियाको पोइपेतस्थित ग्राण्ड डायमन्ड सिटी क्यासिनो एण्ड होटलबाट 'सानु, सानी, मेरा आँखाको नानी तिमीलाई धेरै माया गर्छु' है । अलवेज लभ यू है । जहाँ भए पनि जसरी बसे पनि बुवाले तिमीलाई सधैं सम्झन्छ है' भन्ने निराकार शनिवार भाषा आइपुग्दा कसैसँग बोलेनन् । आयो त केवल उनको भौतिक शरीर । उनको २४ दिन अघि कम्बोडियामा निधन भएको थियो । छोरासधैं राम्रो मान्छे वन्नु, कसैलाई चिन्त नगर्नु है भन्ने उनको त्यो भिडियो सन्देशले धेरैका आँखा रसाएका थिए । एउटा असल संस्कार भएका व्यक्तिले सधैं आफ्ना सन्तानलाई असल संस्कार सिकाउँछ, भन्ने उदाहरण पनि उक्त भिडियो बनेको छ ।

आगलागीबाट बच्नका लागि १२औं तलादेखि हामफाल्नेक्रममा वितामोड-५का निराकार पाण्डेको निधन भएको थियो । २४ दिनपछि उनको शव घरसम्म ल्याइएको हो । सामाजिक सञ्जालमा पाण्डेले आगलागी भएको समयमा आफ्ना छोरालाई चिन्त नगर्नु, कसैसँग

सिँगो भाषा नै स्तब्ध बनेको थियो । उनको आज शनिवार भएको शवयात्रामा हजारौंको सहभागिता रहेको थियो । हजारौंलाई रुवाउँदै उनी सदाका लागि विदा भए । उनको शवको कनकाई माइमा अन्त्येष्ट गरियो । शव यात्रामा सहभागीहरूले वितामोडले एउटा असल युवा गुमाएको बताए । नेपालबाट घुम्न थाइल्याण्ड हुँदै उनी कम्बोडिया पुगेका थिए । सोही समयमा आफू वसेको होटलमा आगलागी हुँदा त्यहाँबाट हामफाल्ने क्रममा उनको निधन भएको हो । सामान्यतया मानिस आतिएका समयमा होस् गुमाउँछ । तर, निराकारले आफू वसेको होटल जलिरहँदा साहसपूर्वक परिवारसँग कुराकानी गर्दै उनले छोरालाई सम्झाएको भिडियो हेरेपछि धेरैका आँखा रसाएका छन् । होटलबाट हाम फाल्नुअघि नौ वर्षीय छोरालाई 'मामुलाई माया गर्नु, सबैभन्दा ठूलो कुरा राम्रो मान्छे वन्नुपर्छ भन्ने धेरै सम्झाएका छन् ।' तिमीसँग विताएका पलहरू सधैं यादगार रहनेछन्- छोरालाई उनले भनेका छन् । होटलमा (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पातञ्जल योग भापाको नयाँ नेतृत्व चयन

लक्ष्मीपुर, माघ ७। पातञ्जल योग समिति नेपाल भापाको प्रथम अधिवेशन तथा वनभोज कार्यक्रम अर्जुनधारास्थित शहीद पार्क सालवारीमा सम्पन्न भएको छ। शनिवार भएको प्रथम अधिवेशनले अध्यक्षमा टंक विश्वकर्मा (श्याम)लाई सर्वसम्मत चयन गरेको छ। उपाध्यक्षमा लोकनाथ गजुरेल, सचिवमा रुद्र ओली, सहसचिवमा टेकेन्द्र ढकाल र कोषाध्यक्षमा टीका सुवेदी सर्वसम्मत चयन भएका छन्। त्यस्तै सदस्यमा जयप्रसाद पोखरेल, बाबुराम भट्टराई, भोला अधिकारी, भोजकुमारी नेपाल, कोपिला दुलाल, सुस्मिता ताम्राकार, सपना ढकाल, खड्ग श्रेष्ठ, देवी खरेल, नारद

करणी गरेको अभियोगमा पक्राउ

दाङ, माघ ७। १३ वर्षीया बालिकालाई जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा घोराही उपमहानगरपालिका-९ मुकुण्डाडा बस्ने ६३ वर्षीय छविबाल गुरुङलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। गुरुङले ती बालिकालाई माघ ५ गते जबरजस्ती करणी गरेको भन्ने उजुरीको आधारमा इलाका प्रहरी कार्यालय नारायणपुरबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ।

मदन ...

काठिन भइरहेको छ। उनले कतिपय स्थानमा अहिलेसम्म सडकको सीमा निर्धारण नहुँदा जग्गा अधिग्रहण हुन नसकेको, सडक सीमाको जग्गाको भूस्वामित्व जनताकै नाममा रहेको हुँदा सीमा विवाद सुल्झाउन समस्या रहेको बताए। त्यसैगरी सडक क्षेत्रभित्र पर्ने रुख कटानको प्रक्रिया लामो तथा फन्काटिलो हुँदासमेत सडक निर्माण ढिलो भइरहेको उनको भनाइ छ।

पहिलो चरणमा ३१ पुलमध्ये १३ वटा बनाइँदै
दुई वर्षअघि सडक विस्तार शुरू भएसँगै पूर्वी रुटमा पर्ने सुनसरी, मोरङ, भापा र इलाम जिल्लाका खोलामा पुल निर्माणको काम पनि अघि बढाइएको छ। सो रुटमा साना-ठूला गरी ३१ वटा पुल निर्माण भइरहेको आयोजनाले जनाएको छ। मदन भण्डारी सडक निर्माणका लागि पूर्वी रुटमा पर्ने खोलामा बन्ने पुलहरूको डिजाइन स्वीकृत नभई ३१ वटा पुल ०७७ फागुन १८मा तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले एकपटक शिलान्यास गरेका थिए। तीमध्ये डिजाइन तयारी भई स्वीकृत भएका १३ वटा पुल निर्माण भइरहेको छ। ठेक्का लागेका धेरै पुल निर्माण अहिलेसम्म सिकिएको छैन। मोरङका लेटाङ-केरावारी जोड्ने चिसाड खोला, मधुमल्ला-दमक जोड्ने मावा खोलाको पुल बनिनसके पनि अन्य पुल निर्माणाधीन अवस्थामा छन्। सुनसरी, मोरङ, भापा र इलाम क्षेत्रमा पर्ने खोलामा धमाधम पुल निर्माण हुने चरणमा रहेको आयोजनाले जनाएको छ। पूर्वको प्रस्थान विन्दु मेचीनगरबाट सुनसरीको धरानस्थित सडक खोलासम्म १ सय ३० किलोमिटरमध्ये ७३ किलोमिटर सडक चुरे पहाड हुँदै निर्माण भइरहेको छ। सो खण्डमा पर्ने खोलामा ३१ वटा पुल बन्दा बर्खाको बेला समस्यामा पर्ने स्थानीयलाई पनि आवतजावत गर्न सहज हुने विश्वास लिइएको थियो।

नेताको प्रभावमा सडक निर्माण
मदन भण्डारी राजमार्गको पूर्वी रुट भापाको मेची डाँगीदेखि सुनसरीको धरानसम्म अधिकांश खण्डमा नयाँ टप्याक खन्नुपर्ने छैन। साविकको सडकलाई नै रुट तोकिएकाले स्ट्रोन्टि गरेर काम गर्दा पुग्ने अवस्था छ। यसअघि नै बनिनसकेका स्थानीय सडकखण्डलाई नै राजमार्ग बनाउने गरी तत्कालीन समयमा प्रस्तावित रुट सार्वजनिक गरिएको थियो। तर, मोरङ, भापा र इलामका प्रस्तावित रुटमा पर्ने साविकका गाउँहरू छुट्टै राजमार्गको रुट एकाएक परिवर्तन गरिएपछि मतभेद भइरहेको छ। राजमार्ग क्षेत्रमा साविकका रुट राजनीतिक स्वार्थका कारण एकाएक बदलिएको भन्दै स्थानीय स्तरमा असन्तुष्टि बढेको थियो, अहिले पनि कतिपय स्थानमा त्यो समस्या हल भएको छैन। यो राजमार्गको सबैभन्दा बढी विवाद मोरङको लेटाङको जाँते-मधुमल्ला खण्डमा छ। विवाद अहिले पनि स्थायी रूपमा हल भइसकेको छैन। तर, सो क्षेत्रमा राजमार्ग निर्माण अघि बढेको छ।

काफ्ले, निर्मला अधिकारी, सीता मिश्र न्यौपाने, इन्द्रमणि पौडेल, अमित विक, मैना कडरिया र दुर्गा भण्डारी चयन भएका छन्। टंक विश्वकर्मा (श्याम) को अध्यक्षता भएको कार्यक्रममा सहायक प्रमुख अधिकारी रुद्रप्रसाद न्यौपानेको प्रमुख आतिथ्य रहेको थियो। स्वागत मन्तव्य सपना ढकालले राखेको कार्यक्रममा समितिको केन्द्रीय उपाध्यक्ष गंगाप्रसाद ढकाल, होमनाथ गौतम, प्रदेश नं. १का अध्यक्ष केशव ताम्राकारलगायतको आतिथ्य रहेको थियो। कार्यक्रमको सञ्चालन भापा सहसचिव टेकेन्द्र ढकालले गरेको सदस्य इन्द्रमणि पौडेलले जानकारी दिए।

जलेर महिलाको मृत्यु

काठमाडौँ, माघ ७। ललितपुर महानगरपालिका-२५ भैंसेपाटीमा आगो लागेर एक जनाको मृत्यु भएको छ। यहाँको फूलबारीमार्गीस्थित एक टहरामा विहान आगलागी हुँदा सोही टहरामा बस्ने धनकुटा घर भएकी ३९ वर्षीया नवरा राईको मृत्यु भएको प्रहरी प्रधान कार्यालयले जानकारी दिएको छ। आगलागीबाट टहरा जलेर पूर्णरूपमा क्षति भएको छ। घटनाको विषयमा अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी परिसर ललितपुरका प्रहरी उपरीक्षक प्रविण पोखरेलले जानकारी दिए।

किसानको रोजाइमा सतुवा खेती

भोजपुर, माघ ७। राम्रो आमदानी हुने भएपछि भोजपुरका सतुवा खेती किसानको रोजाइमा परेको छ। बहुउपयोगी मानिएको जडीवुटी सतुवाको खेतीमा भोजपुरका किसानको आकर्षण बढेको हो। अन्य बालीको तुलनामा सतुवाबाट राम्रो आमदानी हुने भएपछि लेकाली भेगका अधिकांश किसानले यसको व्यवसायिक खेती थालेका छन्। सैपिलो क्षेत्रमा बढी फस्टाउने सतुवा खेतीका लागि चिस्यान, ओसिलो र मलिलो माटो आवश्यक पर्ने किसानहरू बताउँछन्। टेम्केमैयुड गाउँपालिकाको-१ तिम्मा र वडा नं. ५ को माथिल्लो भेग, भोजपुर नगरपालिका-२ हेलौँछ, पडानन्द नगरपालिका-९ किमालुङ र वडा नं. १० बोयाको माथिल्लो भेगका साथै आमचोक गाउँपालिका-४ र साल्वासिलिछो गाउँपालिका-४ खाटमा तीन सयभन्दा बढी किसानले सतुवाको व्यवसायिक खेती गर्दै आएका छन्। एक हजार चार सय मिटर उचाइभन्दा माथि पाइने यो जडीवुटी धेरै रोगको लागि लाभदायक

गरेको अवस्थामा पनि यसको प्रयोग गर्न सकिने किसानहरूको भनाइ छ। केही वर्षअघिसम्म प्रतिको १८ देखि २२ हजारमा विक्री हुने गरेकामा अहिले यसको मूल्यमा केही गिरावट आएर प्रतिकेजी आठदेखि दश हजारसम्ममा विक्री हुने गरेको किसानहरू बताउँछन्। अहिलेको मौसम सतुवा टुसाउनका लागि उपयुक्त मानिन्छ। भदौ, असोजमा फुलेपछि यसको डाँठ मर्ने गर्दछ। जमिनमा रहेको गानो भने माघ, फागुनमा पुनः पलाउँछ। यसको गानो खनेर सुकाएपछि विक्री गरिन्छ। एउटा विरुवा रोपेको दुईदेखि तीन वर्षमा यो फुल्छ। फुलेर दाना फरेपछि एउटै वोटबाट ५०देखि सयसम्म विरुवा उत्पादन हुने किसानको भनाइ छ। जमिनमुनि गानो अडुवा जस्तै देखिन्छ। प्रायः एउटा वोटबाट एउटा मात्र डाँठ निस्कने भए पनि फस्टाएको वोटले धेरै डाँठ दिने गर्दछ। अघिल्ला वर्षको तुलनामा मूल्यमा गिरावट आएपनि किसानले खेती गरिरहेको भन्दै यो किसानहरूका लागि नगदी आम्दानीको स्रोत बनेको

टेम्केमैयुड गाउँपालिका किसान एकराज विष्टले बताए। हाम्रो क्षेत्रमा सतुवाको व्यवसायिक खेती भइरहेको छ- उनले भने- अन्य बालीको तुलनामा आमदानी राम्रो छ, आफूले खानपनि सतुवालाई लाभदायक मानिन्छ। सतुवासँगै विष्टले व्यावसायिक रूपमा किची खेतीसमेत गरिरहेका छन्। व्यावसायिक रूपमा काम गर्न सके विदेशमा भन्दा स्वदेशमा राम्रो आमदानी लिन सकिन्छ- विष्टले भने। करिब १२ रोपनी क्षेत्रमा किची खेती समेत गरेका विष्टको सतुवा खेतीबाट मात्रै वार्षिक रु. चारदेखि पाँच लाखसम्म आमदानी हुने गरेको छ। किचीले भने यस वर्षबाट मात्रै फल दिने उनको भनाइ छ। सतुवाको विरुवा प्रतिगोटा २० देखि एक एक ५० रुपैयाँसम्म, सतुवाको बीउ प्रतिकेजी रु. एक लाख र गानो प्रतिकेजी दश हजारदेखि रु. बाइ हजारमा विक्री हुने गरेको किसान मानवहादुर राईले जानकारी दिए। सतुवाको बीउ तथा विरुवाको संकलनमा, तेम्थुम, ताप्लेजुडलगायतका क्षेत्रमा पनि माग भएको उनले बताए। पडानन्द नगरपालिका-१३ भिरथाप्लाका स्थानीय किसान पेमदेवी शोपाले पनि सतुवाको व्यावसायिक रूपमा नै खेती गर्दै आएको बताए। सतुवा खेतीबाट राम्रो आमदानी लिन सकिन्छ- शोपाले- यसको बजार मूल्य अन्य जडीवुटीको तुलनामा राम्रो छ। विरुवा तथा गानाको मूल्य धेरै राम्रो छ। त्यही भएर पनि पछिल्लो समय सतुवा खेतीमा किसानको आकर्षण बढेको हो। यहाँ चिराइतो, सतुवा, सेतक चिनी, सेती गुम्मा, पदम चाल, वन मुला, वन लसुन, टिमु, किचु, भुत्केस, बुढो ओखती, लोठ सिल्लु, विष्णुमलगायत जडीवुटी पाइन्छ। ती जडीवुटी विशेष गरी भारत र चीनमा निर्यात हुने गरेको व्यवसायी बताउँछन्।

आकाशमा महिलामाथि पिसाब गरेपछि ४० लाख जरिवाना

भारत, माघ ७। भारतको नागरिक उड्डयन प्राधिकरणले मदिराले मातेका एक जना यात्रीले ७२ वर्षीया महिलांमाथि मध्य आकाशमा पिसाब फेरेको घटनालाई लिएर एयर इण्डियालाई करिब रु. ४० लाख जरिवाना गराएको छ। गत नोभेम्बर २६मा न्यूयार्कबाट एयर इण्डियाको विमानमा नयाँदिल्ली आउँदा अमेरिकी व्याङ्गर भारतीय नागरिक शङ्कर मिश्रले महिलामाथि गरेको दुर्व्यवहारबिरुद्ध एयर इण्डियाले कारवाही नगरेकाले नागरिक उड्डयन प्राधिकरणले उक्त जरिवाना गरिएको हो। नयाँदिल्ली विमानस्थलमा सामान्य यात्रुलाई भई अभियुक्त मिश्रलाई विनाकारवाही प्रस्थान गर्न दिइएकामा आपत्ति जनाउँदै एयर इण्डियाका उड्डयन प्रबन्धकलाई भारु तीन लाख वेग्लै जरिवाना गराइएको छ। त्यसैगरी उक्त विमानका एकजना चालकलाई तीन महिनासम्म उडानमा प्रतिबन्ध लगाइएको छ। मिश्रबाट भएको उक्त निन्दनीय कार्यको भारतका साथै विश्वव्यापी रूपमा चर्को आलोचना भएको थियो।

१७,५४३ बन्दुक बुभाइयो

काठमाडौँ, माघ ७। अस्ट्रेलियाको संघीय सरकारले दर्ता नगरिएका वा गैरकानूनी रूपमा हासिल गरिएका हतियार सरकारलाई बुझाएमा कारवाही नगर्ने घोषणा गरेपछि १७ हजार पाँच सय ४३ थान हतियार राज्यसरकारलाई प्राप्त भएको छ। संघीय सरकारले शनिवार आममाफी कार्यक्रममा पहिलो वार्षिक प्रतिवेदन जारी गर्दै ती हतियार नागरिकले सरकारलाई बुझाएको बताइएको छ। नरसंहारका घटना रोक्ने तथा नागरिक सुरक्षालाई सुदृढ तुल्याउने उद्देश्यले सन् २०२१को मध्यमा आममाफीको घोषणा गरिएको थियो। बितेका एक वर्षमा ती हतियार सरकारलाई बुझाइएको प्रतिवेदनमा जनाइएको छ। अपराधिक गुप्तचर आयोगका अनुसार अस्ट्रेलियामा करिब दुई लाख ६० हजार अवैध हतियार छन्। जुलाई २०२१ देखि जुन २०२२ सम्म हस्तान्तरण गरिएका हतियारमध्ये आठ हजार एक सय ४० थान राइफल, दुई हजार आठ सय ९६ थान बन्दुक र सात सय ८९ थान पेस्तोल छन्। यसैबीच, अस्ट्रेलियाका महान्यायाधीश्वरता मार्क ड्रेफसले समुदायमा फैलने हतियार त्रास घटाउन तथा आफ्ना नागरिकलाई सुरक्षित राख्न हतियार हस्तान्तरणको योजना प्रभावकारी भएको बताए।

निराकारको ...

आगलागी भएपछि आफ्नो मृत्यु निश्चित भएको भन्दै उनले भिडियो सन्देशमा दिनेशलाई आफ्नो परिवारको ख्याल राखिदिन समेत आग्रह गरेका थिए। पाण्डे १८ तले होटलको १२औँ तलामा बसेका थिए। होटलमा आगलागी भएपछि लामो समय परिवारसँग कुराकानी गर्दै उनले बाँच्नका लागि १२ तलाबाट हाम फाल्नुको विकल्प नरहेको बताएका थिए। होटलमा गत पुस १४ गते राति साढे ११ बजेपछि आगलागी शुरू भएको थियो। अगिला ४ छोरा रहेका छन्। जसमध्ये निराकार माइला छोरा हुन्। उनी काठमाडौँ बस्दै आएका थिए। उनी भ्रमणका लागि कम्बोडिया पुगेका थिए। मिजिट भिसामा कम्बोडिया गएका उनी अंग्रेजी नयाँ वर्षमा घर फर्किने तयारीमा थिए। निराकारको शव नेपाल ल्याउन सरकारले पनि पहल गरेको थियो। उनलाई शनिवार विर्तामोड ल्याएर शव यात्रासहित अन्तिम संस्कार गरिएको छ। उनको अन्त्येष्टिमा विभिन्न राजनीतिक दलका नेता, व्यवसायी तथा सर्वसाधारणको उल्लेख सहभागिता रहेको थियो।

भापा, मोरङ, सुनसरी, उदयपुर, सिन्धुली, नवलपरासी, पाप्सा, दाङ, अर्घाखाँची, सुर्खेतलगायत जिल्ला जोडिने छन्। २०७३ सालमा धरान-चतरा हुँदै हेटौँडा जोड्नेगरी सुरु आयोजना २०७५ मा मन्त्रिपरिषद्को बैठकबाट मदन भण्डारी राजमार्गमा जोडिएको थियो। सरकारले २०७५ जेठमा १० टुक्रे सडक जोडेर नयाँ राजमार्गका रूपमा मदन भण्डारी राजमार्ग घोषणा गरेको थियो। एमालेका तत्कालीन महासचिव मदन भण्डारीका नाममा पूर्वको भापादेखि मदन भण्डारी राजमार्गअन्तर्गतकै धरान-चतरा-गाईघाट-सिन्धुली-हेटौँडा ३ सय १८ किलोमिटर सडक खण्ड निर्माण २०६४/०६५ मै शुरू भएको थियो।

उपसभामुखमा ...

गराउन स्थापना गरेको पुस्तकालय अहिले विद्यालयमा परिणत भएको छ। अर्जुनधारा नगरपालिका-११ देउरियावस्तीमा आफ्नो नामको डेढ कट्टा तथा दाजुहरू जगत र रणबहादुर रानामगरबाट एक कट्टा गरी दुई कट्टा दश धुर जमिनमा उनले पुस्तकालयलाई जुनिकरी सार्वजनिक प्राथमिक विद्यालयका रूपमा विकास गरेकी हुन्। जहाँ जेल परेका अभिभावकका १९ बालबालिकासहित एक सय ७ जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन्। विद्यालय स्थापनापछि चिया बगानमा मजदुरी गर्ने श्रमिकका र विपन्न दलित परिवारका बालबालिकाले अध्ययन गर्न पाएका छन्। वन्दी सहायता नेपालको संस्थापक रानामगर प्रतिनिधिसभाको उपसभामुखमा निर्वाचित भएपछि देउरियावस्तीमा खुसी छाएको छ। प्रतिनिधिसभाको दुवै पद सभामुख र उपसभामुखमा भापाली नेता नै निर्वाचित भएपछि जिल्लावासी थप उत्साहित बनेका छन्। चारआली जंगलनजिकैको देउरियावस्तीमा करिब दुई सय घर परिवारको बसोबास छ। नजिकैको बुढावारीमा सरस्वती मावि छ। तर, उक्त विद्यालय पूर्वपश्चिम राजमार्गदेखि दक्षिणपट्टि रहेकाले बाटो उत्तरका बालबालिकालाई विद्यालय जान सधैं सक्न हुन्थ्यो। अभिभावक छोराछोरीलाई विद्यालय पठाउने डराउँथे। सयौँ बालबालिकाको 'आमा' 'गाउँमा यो समस्या देखिएपछि इन्दिरा दिदीले लाइब्रेरीलाई नै स्कूलका रूपमा अघि बढाउने सोच बनाउनुभयो। दाजुहरूसँग अलिकति जग्गा माग्नुभयो', आफ्नो समेत जग्गा दान गरेर यो स्कूल स्थापना गर्नुभयो', जुनिकरी प्राथमिक प्रधानाध्यापक रञ्जित परियारले भने, 'अहिले यो स्कूलमा चिया बगानमा काम गर्ने मजदुर र विपन्न दलित परिवारका छोराछोरीले सहज रूपमा पढ्न पाएका छन्।' २०२७ असार १८ मा देउरियावस्तीमा विपन्न परिवारमा जन्मिएकी रानामगरले शिक्षा प्राप्त गर्न निकै संघर्ष गर्नु परेको थियो। उमेर वितिसकेपनि विद्यालय जान नपाएको अवस्थामा स्थानीय शिक्षक तथा अगुवाको सहयोगमा १० वर्षको उमेरमा मात्र उनले विद्यालय टेक्ने अवसर पाएकी थिइन। एकै पटक कक्षा ५ बाट पढाइ सुरु गरेकी उनले अर्कोको घरमा श्रम गरेर आफ्नो

पढाइलाई अघि बढाएकी थिइन। शिक्षा प्राप्त गर्न उहाँले जुन किसिमको दुख गर्नुभयो। अरुलाई त्यस्तो दुःख नहोस् भनेर भापा र काठमाडौँमा दुइटा जुनिकरी प्राथमिक विद्यालय स्थापना गर्नु भएको छ,' प्रअ परियारले भने। उनले २०६२ मा स्थापना गरेको जुनिकरी पुस्तकालयलाई २०६५ बाट जुनिकरी प्राथमिक रूपमा अघि बढाएका हुन्। रानामगर सन् २००५ मा पुरस्कृत 'शोका फेलो अवार्ड' बाट प्राप्त रकम र विभिन्न दाताको सहयोगमा पक्की भवनमा आवाससहितको विद्यालय सञ्चालित छ। रानामगरले गृहनिर्माण भाषामा उक्त विद्यालयसहित तीन वटा बाल गृह, एउटा छात्र गार्डेन र एउटा डे केयर सेन्टर सञ्चालन गरेकी छन्। अर्जुनधारा-३ खुदनावारी बालगृहमा ७, मनमाया आमा बालगृहमा ५, गंगा जोशी आमा बालगृहमा ५, जंगल गार्डेन छात्र होममा ९, र जुनिकरी डे केयर सेन्टरमा ७ जना बालबालिका छन्। उनीहरू सबै जेल परेका अभिभावकका बालबालिका हुन्। जुनिकरी डे केयर सेन्टर जिल्ला कारागारभित्र सञ्चालित छ। बालगृह र विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको खानपनिपणका लागि उनले जिल्लामा अढाइ विघा जमिन खरिद गरेकी छन्। उक्त जमिनमा ती बालबालिकालाई सीपमूलक तालिम सिकाउने गरी कृषि उद्योग, कुकुरा, बाघा, माछापालन, धान र तरकारी खेती गरिन्छ।

योटा सुटि विद्यालय रचेर किन हो, जाँते यहाँ कण्टो भो। रोजी फूल थियो कन्चो बियादीले, संहार भो बन्दो भो।
हामीलाई दिखर आनो पछको, यात्रा सिकाइ दिजो। हामीबाट कसरी कन्चो अहिले, विता बजाजी जजो।

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली/समवेदना

यस पूर्वाञ्चल दैनिकका सहयोगी एवम् शुभचिन्तक, बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं. १का वडाध्यक्ष तथा नगरपालिकाका प्रवक्ता अग्निप्रसाद पाण्डेका छोरा **निराकार पाण्डे (विपिन)** को गत पुस १४ गते काठमाडौँमा होटल क्यासिनोमा भएको आगलागीमा परी अकल्पनीय रूपमा निधन भएको घटनाले हामीलाई स्तब्ध एवम् मर्माहत बनाएको छ। दुःखको यस क्षणमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामनासहित भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पणा गर्दछौं। साथै आफ्ना छोरा, श्रीमान, पिता, भाइ, दाजुसँगको चिरवियोगको पीडादायी क्षणमा रहनुहुने माता-पिता, श्रीमती, छोरा, दाजु-भाइ लगायत समस्त शोकाकुल परिवारजनमा शोक सहन गर्ने क्षमता ईश्वरले प्रदान गर्नु भन्दै भन्ने कामनासहित हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

श्रीअनु प्रकाशत प्रा.लि.
पूर्वाञ्चल दैनिक परिवार
purwanchaldaily.com

स्व. निराकार पाण्डे
जन्म
वि.सं. २०३६ १०३ १०६
स्वर्गारोहण
वि.सं. २०७६ १०६ ११८

सम्भव छ सफा नेपाल

भाग्यमानी बन्दै भापा

भापा अग्रणी जिल्लामा पर्छ । शिक्षा, स्वास्थ्य र राजनीतिक चेतनाका दृष्टिले अगुवा रहेको भापाले यसपटक भन्ने ठूलो उपलब्धी हात पारेको छ । दुई वटा राष्ट्रिय पार्टी नेकपा एमाले र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका अध्यक्षको जिल्लाका रूपमा परिचित भापा यसकारण पनि बढी चर्चामा रहेको छ कि यहाँबाट प्रतिनिधित्व गर्ने देवराज धिमिरे सभामुखमा निर्वाचित भए । त्यसबाहेक प्रदेश नम्बर १ को सरकारको नेतृत्व पनि भापाले नै गरेको छ । हिम्मतकुमार कार्की मुख्यमन्त्रीमा निर्वाचित भएसँगै भापाको चर्चा चलिएको हो । त्यसबाहेक शनिबार प्रतिनिधिसभाको उपसभामुख पदको निर्वाचन भएको छ । जसबाट भापाले नै प्रतिनिधित्व गर्ने सम्भावनाका बीच भापा अन्य जिल्लाका तुलनामा भाग्यमानी जिल्ला हो ।

एउटै जिल्लाबाट निर्वाचित प्रतिनिधिहरूले यति धेरै सम्मानित पद प्राप्त गर्नु एउटा संयोग नै हो । यस अर्थमा भापा राष्ट्रिय राजनीतिमा निर्णायक बन्न पुगेको छ । अहम सत्ता गठबन्धन र समीकरणका हिसाबले उपसभामुख पदमा उम्मेदवारी दिएको इन्दिरा राना मगर राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट समानुपातिक तर्फकी प्रतिनिधिसभा सदस्य हुन् । सभामुखले प्राप्त गरेको मतलाई आधार मान्दा उनको विजय निश्चित नै छ । उनको विजयले भापा र भापाको अर्जुनधारा नगरपालिका भन्ने भाग्यमानी पालिका हुने भएको छ । दुवैजना एउटै नगरपालिकाको बासिन्दा भएका कारण अर्जुनधाराले त्यस्तो सौभाग्य प्राप्त गरेको हो ।

सत्ता गठबन्धनको मूल साँचो बोकेका एमाले अध्यक्ष केपी ओली, उपप्रधानमन्त्री बनेका राप्रपा अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देनसँगै सम्मानित पद प्राप्त गरेका प्रतिनिधिहरू भापाका लागि विकास र समृद्धिका मूल बाहक हुन सक्छन् । त्यसो त उनीहरूको जिम्मेवारी समूहले जिल्ला र देशवासीप्रति रहन्छ, तर पनि यहाँको भौतिक तथा आर्थिक विकासमा उनीहरूको थोरै लगाव बढी हुनसक्छ । त्यसो भयो भने कृषिदेखि उद्योग, भौतिक विकास, ऊर्जा, सिँचाई, रोजगारी लगायतका विषयले निर्दिष्ट गति प्राप्त गर्न सक्छ । यस्तोमा विशिष्ट पदमा निर्वाचित सबै पदाधिकारीहरूलाई देश, जनता र मुख्यगरी भापाको समृद्धि र विद्यमान समस्याको समाधानमा उच्च सफलता प्राप्त होस् शुभकामना ।

खेम शर्मा

तपाईं बिहान स्वस्थ श्वास फेर्दै आफ्नो विस्ताराबाट उठ्नु हुनेछ र आफ्नै बिस्तारा मिलाएर सफा घरबाट 'मनिङ वाक'का लागि निस्कनुहुनेछ । बाहिर निस्किएपछि तपाईं सफा भइसकेको बाटो र टोलका सफाई मजदुरलाई धन्यवाद दिँदै अगाडि बढ्नुहुनेछ । 'मनिङ वाक'बाट फर्केपछि सफा बाथरूममा नुहाई आफ्नो काम गर्ने स्थानमा पुग्दा घर जातिके सफा पाउनुहुनेछ र सफा विचारले आफ्नो सुन्दर जिम्मेवारी पूरा गर्नुहुनेछ । हरेक सौभ आरामको निद्रा पाउनुहुनेछ तपाईं आफैले बिहान टिक हालतमा राखेको बिस्तारामा । तपाईं हरेक राति सफा र सकारात्मक विचार लिएर सुत्नुहुनेछ र मिठो निद्रा निदाउनुहुनेछ । अनि बिहानको दैनिकी पनि माथि जस्तै शुरू हुनेछ ।

नेपालका हिमाल पहाड तराईका हरेक बस्तीमा सफा र 'अर्थानिक' भोजनालय हुनेछन् । त्यहाँ सफा र मिठो खाना खान पाइनेछ । सेफहरूले पाहुनालाई सफा भान्सा देखाउनेछन् (विदेशीतर हिजोआज 'ओपन किचेन' भन्ने गरिएको) र मिठो खाना पस्कनेछन् । सफा ठाउँमा बसेर मिठो खाना खाने पाहुनाको मिठो सपना पनि पूरा हुनेछ । यही हो हाम्रो स्वच्छ नेपाल, जहाँ विद्यालयका छात्रछात्रा, कार्यालयका महिला कर्मचारी र आफ्नो काममा हिँडेका बटुवा महिला सफा शौचालयमा शौच गर्न पाउने भएकाले घरबाट पर्याप्त पानी पिएर यात्रामा निस्कनेछन् ।

गुडिरेको गाडीबाट कुनै यात्रुले फोहर जथाभावी फाल्ने हुन्छ । सार्वजनिक स्थानमा अनिर्वाय फोहर सङ्कलन गर्ने टोकरि (बिन) हुनेछ र ती नियमित तालिका अनुसार खाली र सफा गरिएको हुनेछ । सङ्कलित फोहर खेर फालिने छैन । सबै घर, कार्यालय, विद्यालय, स्वास्थ्यचौकी, कलकारखानाको फोहर बस्तीभन्दा अलि टाढा कुहिने र नकुहिने गरी अलग-अलग टोकरिमा छुट्ट्याएर राखिने छ । कुहिने फोहरले मल र ऊर्जा उत्पादन गरी गाउँघर मलिलो र उच्चालो बनाइनेछ भने नकुहिने वस्तुको उचित सदुपयोग गरी पुनःप्रयोग गर्न मिल्ने बनाइनेछ । देश जोड्ने लामा, छोटा राजमार्गका समुचित टूटीमा सफा शौचालयहरू हुनेछन् । एउटा गाउँ-शहरको फोहर अर्को गाउँशहर बोकेर लैजानुपर्ने छैन । भवन, नदी, खोलानाला, करिडोर सबै सफा, सुन्दर र प्राकृतिक वासनादार हुनेछन् । श्रद्धालुहरूका लागि मठ, मन्दिर, चैत्य गुम्बा, चर्च सबै उनीहरूका मन जस्तै सफा-सफा हुनेछन् । अनि हामी भनेछौं- यही हो हाम्रो स्वच्छ सफा नेपाल, हाम्रो देश ।

हरेक धाराको पानी हिमालको जस्तै निस्फक्ती पिउन मिल्नेगरी सफा हुनेछ । हरेक हिमाल उक्लँदा र ओर्लँदा हामीले मानव निर्मित फोहरका भारी निर्दोश हिमाललाई बोकाउने छैनौं । हाम्रो देशमा जन्म लिने हरेक शिशुले सफा र स्वस्थ सासको भोक्का लिनेछन् । सफा हुनेछ हाम्रो धर्ती । हाम्रो माटो र मातृभूमि । सरसफाईका लागि हामीसँग व्यवहारिक कानून र नियम हुनेछन् र ती नियमहरू हामी कसैलाई दण्डित गर्न लाग्नु हुने छैनन् । किनभने बिना दण्ड, जरिवाना नै सफा नियम सफा नियतमा बढिनेछन् र हाम्रो समाज सदा सफा रहनेछ । त्यसैले सम्भव हुनेछ सफा समाज अनि सफा नेपाल ।

माथि व्यक्त विचार कल्पना र भावनाका उपज होइनन् । न त यी कुनै साहित्यिक रचना नै हुन् । यी पूर्णरूपले सम्भव विचार मात्र हुन् । किनभने हामीले 'सफा नेपाल सम्भव छ' भनेर सोच्नुको कारण पनि यही हो कि यो निस्सन्देह सम्भव छ । यो आधुनिक यान्त्रिक विज्ञानको जटिल अनुसन्धान नभएर हाम्रो नियमित जीवनशैलीलाई नियमन गरेर हाम्रो स्वस्थ मन र हृदयले खोजेको र गर्नसकेको काम हो, सुन्दरता कल्पना मात्रै होइन ।

एउटा बहस गरौं- नेपालको गाउँदेखि शहरसम्म व्याप्त फोहरमैलासहितका समस्यासँगै समाधानका सम्भावना

खोज्ने के हुन सक्छन् ? यसका सम्भव र सकारात्मक उपायहरू किन अवलम्बन गर्नु ? यो बहसले एकल प्रयासभन्दा माथि उठ्दै सामुहिकरूपमा अटोटे गर्न अवस्था सिर्जना गर्नेछ । यदि यस्तो भयो भने विश्वका उत्कृष्ट सफा शहर र देशमा नेपाललाई समाहित गर्न किन धेरै समय पनि लाग्नेछैन ।

फोहर व्यवस्थापन र फोहर पानी शुद्धीकरणसँगै पर्यावरणीय कामहरूका आधारमा सफा देशको सूचीकरण हुने गर्छ । सन् २०२३ लामे बित्तिकैको म्लोबल सफा इन्डेक्स अनुसार विश्वमा स्वदृजरूपमा सफा देशको अग्रस्थानमा छ भने नेपाल '२०१०' देशभित्रको सूचीमा पनि छैन । जबकि कुनै बेला विश्वकै बढी फोहर भएका देशको सूचीमा रहेर चिनिएका कतिपय देशहरूले एक दशककै प्रयासमा आफ्नो देशलाई सफा देशको सूचीमा राख्न सफल भएका छन् । सफा सूचीको ४२औं स्थानमा रहेको कोलम्बिया र ७०औं स्थानमा रहेका श्रीलङ्काबाट नेपालले धेरै कुरा सिक्न सक्छ । यी देशहरूले पछिल्ला २० वर्षमा फोहर व्यवस्थापन र पानी शुद्धीकरणमा सुरक्षा क्षेत्रमा जति नै लगानी गरेका पाइन्छ ।

सफा नेपाल सम्भव बनाउनका लागि हामी नेपालीमा रहेको बेवास्ता, लापरवाही तथा समस्याकै बीचमा सम्झौता गरेर बाँचेर स्वभाव भने परिवर्तन गर्नुपर्छ । यो परिवर्तन सरकारमा बस्नेदेखि प्रतिपक्ष र तटस्थ बस्नेसम्म सबैमा समान ढङ्गले आउनु आवश्यक छ । नेपाल प्रकृतिले दिएका अनुपम सम्पदाहरूले भरिपूर्ण देश हो । विश्वका

सरसफाई वर्ष घोषणा गरेको थियो । त्यसपछि नेपालको पर्यटन मन्त्रालयले सन् २०२० मा नेपालका दुई दर्जन विमानस्थलको सरसफाईको अनुगमनको जिम्मेवारी दियो र त्यो पनि हामीले नै सफलतापूर्वक सम्पन्न गरेका थियौं । मलाई लाग्छ देशका विभिन्न विमानस्थलमा एक हदसम्मको सफाईको मापदण्ड हामीले स्थापित गराएका थियौं । तर, विमानस्थल प्रशासनहरूले त्यो गुणस्तरलाई कायम राख्न भने नसकेका देखिएका छन् ।

सरसफाईको अनुगमनपछि नेपालमा सरसफाईको खास समस्याको सम्बोधन गर्न २०२२ मा नेपाल सरकार पर्यटन मन्त्रालयको आयोजनामा हामीले सफाईकर्मीहरूका लागि आफ्नो पेसाप्रति गौरव गर्ने र सीपको मूल्याङ्कन हुनेगरी पहिलो पटक तालिम सञ्चालन गर्नुभयो । हाम्रो यो अभियानबाट हाल एक हजारभन्दा बढी मजदुर तालिम प्राप्त भइसकेका छन् र उनीहरू आ-आफ्नो काममा छन् । हामी चाहन्छौं हरेक वर्ष राष्ट्रपतिले प्रदान गर्ने विभूषणमा अब सफाईकर्मीको पनि सम्मान हुनुपर्छ । सफाईकर्मी आफ्नो पेसाप्रति गौरव गर्न थालेका छन् र उनीहरूसँग यो पेसासँग सम्बन्धित सीप भएको प्रमाणपत्र छ । यसरी हेर्दा त लाग्छ नेपाली समाजले सफाईकर्मीहरूलाई हेर्ने दृष्टिकोणमा नै परिवर्तन आएको छ । हिजोको सफाईकर्मीको परिभाषा आज बदलिएको छ ।

सम्भव छ समाधान

सरसफाईको बहस नेपालको चुलोचौकादेखि सर्वोच्च निकायसम्म स्थापित गरिसकेपछि अब सफा नेपाल यसरी

मानिस नेपाललाई प्रकृतिको स्वर्ग भन्छन् । हामीसँग विश्वमा अरु कसैसँग नरहेको हावा, पानी र वनोपधिहरू छन् । हाम्रा हिमालमा स्वस्थ, सफा र स्वच्छ हावापानी छ । अधिकांश नदीहरू हिमालबाटै उत्पत्ति भएर बगेका छन् । पर्यावरणका यति धनी हामी सरसफाईका मापदण्डमा विश्वसामु सफा परिचयको पर्याय बन्न भने सकेका छैनौं । संसारकै सफा देशको सूचकाङ्कको सर्वाधिक अग्रस्थानमा उभिन नसक्नु पक्कै पनि खुशीको कुरा होइन ।

आफ्नो कथा आफ्नै अनुभव

'सम्भव छ सफा नेपाल' अभियानको शुरूआत हामी आफ्नै अनुभवबाट गर्न चाहन्छौं । यहाँहरू धेरैलाई थाहा छ या विर्सिनु भयो केही वर्षअघि अस्ट्रेलियाबाट नेपाल फर्कँदा हामीले नेपालको त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा गरेको सफाई अभियानको चोटभाँ प्रशंसा भएको थियो । त्यो सफाईबाट हामीले सफाई कस्तो हुन्छ भन्ने एउटा नमूना नै प्रस्तुत गरेका थियौं । अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल विश्वका नागरिक नेपाल आउने र फर्किने प्रवेशद्वार भएकाले हामीले सबैसामु सफाईको नमूना पेश गर्न पनि विमानस्थल छानेका थियौं । पहिलो पटक नेपाल आएको कोही विदेशीले नेपाल प्रवेश गर्नासाथ उसलाई हाम्रो देशप्रतिको दृष्टिकोण राम्रो बन्न सकोस् भनेर पनि हामीले त्यो काम गरेका थियौं ।

त्यो हाम्रो कामबाट हामीले प्रशंसा पाएपछि अर्थात् सबैले राम्रो मानिदिनुपरेपछि हामीले नेपालका सबै सम्माननीयसहित तीन सयभन्दा बढी राष्ट्रिय व्यक्तित्वको हस्ताक्षर सङ्कलन गरी तत्कालीन प्रधानमन्त्रीलाई बुझाएपछि नेपाल सरकारले वि.सं. २०७५ लाई राष्ट्रिय

सम्भव छ भन्ने कुटारि लाग्यो । नेपाल प्राकृतिकरूपमा सफा र उज्यालो छ । तर, यहाँका धेरैजसो मानववस्ती भने फोहर र दुर्गन्धित छन् । हामीले स्वीकार गर्नुपर्ने तीतो सत्य हो यो । नेपाललाई अझै पनि सुनको चराको उपमाले चिनाउँदा कुनै गल्ती हुँदैन । यहाँका प्राकृतिक वैभव र धर्म संस्कृतिभित्रका रैथाने भाषा, साहित्य एवम् पहिचान, अतिथि स्तकार आफैमा दुर्लभ सौन्दर्य हुन् । तर, खानपानदेखि बसाइ व्यवस्थापनसम्मका क्षेत्रमा हामीले सिक्न नपर्ने कुरा विदेशी राष्ट्रहरूको सिको गर्नाले र सिक्नपर्ने कुरा नसिकनाले हामीले अव्यवस्था र फोहर मात्र मिन्छ्याएनौं उल्टै आफ्नोपनाबाट नै हामी विमुख हुँदैछौं ।

हाम्रो देशमा अझै पनि नीति-निर्माणको तहमा हेर्ने हो भने सरसफाईलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर नीति बन्दैनन् । न त यो प्राथमिकताबाट योजना र कार्यक्रमहरू नै बन्छन् । हाम्रो देशको राजधानी, अन्य शहर वा गाउँ होस् वा गल्ली वा इलाका होस्, जहाँ पनि फोहर जथाभावी फालेको पाइन्छ । हाम्रो देशलाई विकासको सूचकाङ्कमा माथि उठाउन नदिने धेरै तत्व र वस्तुहरू मध्ये फोहरको अव्यवस्था पनि एक हो भन्दा फरक पर्दैन । किनभने फोहरकै कारण हामीकहाँ आएका विश्वका महान्ना र महत्वपूर्ण पाहुनाहरू दोहोर्चाएर आउन नरुचाएको पनि हुनसक्छ । के यसतर्फ हामीले सोचेका छौं ? के यस्ता विषयमा अनुसन्धान गर्न हामीले फुर्सद र स्रोत निकाल्न सकेका छौं ? अहं, छैनौं ।

दुःखका साथ भनुपर्छ, यहाँ धेरैले धेरै कुरा गरे पनि देशलाई पूर्णतया स्वच्छ बनाउन सफा सपना भयोको ब्याक्ति

अझै भेटिएको छैन । पाँच वर्ष लगातार टिकन नसकेका हाम्रा दर्जनौं सरकारले सरसफाईका क्षेत्रमा सामान्य कुरा मात्रै गरेका छन् । तर, एउटा ठोस काम भने गरेका छैनन् । मलाई लाग्छ आज मैले यस्तो भन्नु भनेको आरोप नभएर खबरदारी मात्र हो । विगतमा यी विषयमा राष्ट्रियस्तरका योजना नबनेका होइनन् र अभियान नचलेका पनि होइनन् । तर, यसले निरन्तरता पाएको देखिएन । शहर र बस्तीका हरेक स्थानमा फोहर सङ्कलन गर्ने टोकरि (बिन) राख्ने कुरा गरियो र राखियो पनि । तर, त्यो बिनभित्रको फोहर त्यहाँबाट भोलिपल्टै अर्थात् दैनिक हटाउनेबारेमा भने सोचेको देखिएन ।

आज पनि हाम्रो देशका गाउँमा थोरै घरमा मात्रै शौचालयको सुविधा छ । आज पनि मानिस गाउँघरमा दिसा गर्न खुला स्थलमा बाहिर निस्कने चलन कतै-कतै देखिएका छन् । प्लास्टिकका भोला र बोटलहरू गाउँघर, खेतीपातीसम्मै पुगेका छन् । शहरको कुरा गर्ने हो भने पर्याप्त सार्वजनिक शौचालय नै छैनन् । शौचालय भए पनि सफा छैनन्, उल्टै रोग भित्र्याउने किराहरू बग्नेले देखिन्छन् । कलकारखानाबाट निस्कने फोहर, ढल, फेरुलु फोहर धेरै छ । तर, यसको लेखाजोखा नै छैन । यस्तो फोहर सडकमा यति धेरै मात्रामा अव्यवस्थित छ कि कतै-कतै त हाम्रो देशको सडक नै देखिँदैन, फोहर मात्रै देखिन्छ । त्योभन्दा दुःखको कुरा त यो फोहर हाम्रा पवित्र नदीमा पनि बग्छ । सरकारको अनुहार देखिने सरकारी निकाय वा मन्त्रालय गाउँ भने शौचालय सोझ पर्दैन, गन्धबाटै भेड पाउन सकिन्छ । शौचालय दाया कुनामा छ कि बायाँ नाक थाप्टै जाँदा आफ्नै भेटिन्छ ।

नेपालमा अझै लागू निर्माण भएका भवन उद्घाटन गर्दा थुप्रैको फोहर अर्को दिनसम्म सफा नभएका उदाहरण पनि धेरै छन् । सतामा कसरी पुग्ने भन्ने खेलाका समाचारहरू दिनदिने पढ्न पाइन्छ । तर, देशको स्वास्थ्य र सभ्यतासँग जोडिएको सरसफाईका बारेमा नेताका एजेन्डा जनताले सुन्न पाएका छैनन् । कतै घोषणापत्रमा सुनेका भए पनि व्यवहारमा देख्न पाएका छैनन् । यस्तो लाग्छ कि नेपालमा सरसफाई भनेको केही सफाईकर्मीको रोजगारीसँग र केही अभियन्ताको अभियानसँग मात्रै जोडिएको सामान्य विषय मात्र हो । देश सफा गर्ने जिम्मा सफाईकर्मीको मात्र हुँदै होइन । सरकारको नीति र आम नागरिकको भूमिका प्रमुख विषय हुन् । यसका लागि हामीले हाम्रो सोच नै परिवर्तन गर्नुपर्छ । सोच परिवर्तन गर्न सही नीतिका साथ एउटा स्पष्ट योजना र पुपुर्न लक्ष्य निर्धारित हुन आवश्यक छ । नीति-निर्माण गर्दा निर्धारण गरिएका मापदण्ड अनुसारको परिणाम देखिनुपर्छ । यी नीतिको अभ्यास नै हुन सकेन, कार्यान्वयनको त भन्नु के कुरा गर्नु ।

निष्कर्ष : सरसफाई प्राथिकरण

सरकार र नागरिकस्तरमा सरसफाई अभियानहरू उद्देश्य प्राप्त नभएसम्म निरन्तर चलि रहनुपर्छ । त्यसका लागि सरसफाई मात्रै हेर्ने अधिकार सम्पन्न प्राधिकरण बनाउन आवश्यक छ । उक्त प्राधिकरणले नेपालको सरसफाईको आजसम्मको अवस्थाको मूल्याङ्कन गरेर भविष्यमा नेपालले गर्नुपर्ने स्पष्ट मार्ग चित्र बनाएर लागू गर्नसक्छ । 'सफा नेपाल सम्भव' बनाउन यस विषयका विज्ञ, अभियन्ता र जिम्मेवार सरकारी निकायको सहभागिता रहने उक्त प्राधिकरण बन्नु नै अहिलेको महत्वपूर्ण आवश्यकता हो । यो बनाउन ढिला गर्नु पनि हुँदैन ।

द्वन्द्वपछिको समाजमा एकता, शान्ति र स्थिरता कायम गर्न सत्यनिरूपण तथा मेलमिलाप आयोग बने जस्तै सरसफाईको हिसाबले प्राचीनताबाट आधुनिकतातर्फ गइरहेको नेपाली समाजको सफा मानचित्र निर्माण गर्ने एकमात्र उपाय सरसफाई प्राथिकरण हो । उक्त प्राथिकरणले माथि देखिएको 'सफा नेपालको सुन्दर सपना' पूरा गर्न कम्तीमा निम्न चार काम गर्नुपर्छ । स्पष्ट सरसफाई नीति-निर्माण, कार्यान्वयनको ठोस विधि र मूर्त संयन्त्र निर्माण, तत्काल कार्यान्वयन र प्रत्यक्ष तथा परिणाममुखी अनुगमन । यी चार कामका बारेमा विस्तृत व्याख्या गर्न हामीले समय मात्र लगानी गर्नुभन्दा पनि योजना निर्माणमा लाग्दा सफा नेपाल सम्भव हुनेछ । यी र यस्तै अन्य एजेन्डाहरूमा बहस त हामी गर्ने नै छौं । तर, सफा जमिनमै उभिएर सफा श्वास फेर्दै बहस गर्न पाए कति जाति हुन्थ्यो होला ?

कनकाईमा दुर्व्यसनविरुद्ध चेतना मूलक नाटक मञ्चन

कनकाई, माघ ७ । कनकाई नगरपालिकामा दुर्व्यसनविरुद्ध चेतनामूलक नाटक मञ्चन गरिएको छ ।

क्षितिज नाट्य प्रतिष्ठान र नाम्को नाट्य समूह मारिङ्का कलाकारहरूले कनकाई माथि सुरुङ्गामा लागू औषध दुर्व्यसनविरुद्ध चेतनामूलक नाटक 'कुरा अर्को' छ' मञ्चन गरिएको हो ।

केशोर अवस्थाका युवा-युवतीहरू खराब साथीसंगीका कारण लागू औषध दुर्व्यसनमा फस्ने र त्यसको असरले परिवार र समाजलाई समेत विक्षिप्त बनाएको कारणीक घटनाहरूमा केन्द्रीकृत रहेर सचेतना प्रवाह गर्ने उद्देश्यका साथ नाटक मञ्चन गरिएको नाट्य प्रतिष्ठानका केन्द्रीय अध्यक्ष तथा परिकल्पनाकार माधव कल्पितले जानकारी दिए ।

कनकाई नगरपालिका प्रमुख राजेन्द्रकुमार पोखरेलको प्रमुख आतिथ्यमा मञ्चित

कार्यक्रममा वडा नं. ३ का वडाध्यक्ष युवराज चौलागाईं, वडा नं. ४ का वडाध्यक्ष रोशन सुवेदी, कनकाई माथिका प्रधानाध्यापक कर्णबहादुर डाँगी, कनकाई माथि स्वास्थ्य इकाई प्रमुख ऋतु सोडारी लगायत शिक्षक,

शिक्षिका विद्यार्थी, अभिभावक गरी करिब दुई हजार पाँच सयको उपस्थितिमा उक्त नाटक मञ्चन गरिएको विद्यालय प्रमुख कर्ण डाँगीले जानकारी दिए । दुर्व्यसन न्यूनीकरणका क्षेत्रमा बृहत चेतना

अभिवृद्धि गर्दै नगरभित्रका सबै किशोर-किशोरीहरू माथि चेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ नगरपालिकाको विशेष सहयोग र आयोजनामा नाट्य कार्यक्रम प्रस्तुत गरिएको र यसबाट दुर्व्यसन न्यूनीकरणमा ठूलो चेतना प्रवाह हुने नगर प्रमुख राजेन्द्र पोखरेलले बताए । लागू औषध दुर्व्यसन न्यूनीकरण सम्बन्धी प्रस्तुत नाटक 'कुरा अर्को' छ'मा क्षितिज नाट्य प्रतिष्ठान भापा र नाम्को नाट्य समूह मोरङ का कलाकारहरूको जीवन्त अभिनय रहेको थियो ।

माधव कल्पितको परिकल्पना र सुदिपजङ्ग कार्कीको निर्देशन रहेको नाटकमा समीक्षा खतिवडा दीक्षा चौधरी, प्रदिप सरदार, सुरज माथी, दीपा रेग्मी, भीमा खतिवडा, सञ्जय मुडियारी, सुजन खतिवडा, भरत कार्की, राजु न्यौपाने, समीन खतिवडा, नवीना न्यौपाने लगायत कलाकारहरूले अभिनय गरेका थिए ।

पथरीशनिश्चरेमा निःशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर

पथरीशनिश्चरे, माघ ७ । 'समुन्नत कृषि तथा पशुपंक्षीपालन, समृद्ध नगर सम्पन्न किसान' भनेर मूल नाराका साथ निःशुल्क पशु स्वास्थ्य तथा बाभ्रोनन निवारण शिविर सम्पन्न भएको छ ।

पथरीशनिश्चरे वडा नं. १० मा सञ्चालन भएको शिविरमा तीन सय ६८ सेवाग्राहीले लाभ लिएका थिए । पथरीशनिश्चरे कृषि तथा पशुपंक्षी शाखाको आयोजना भएको कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि वडाध्यक्ष जीवन खतिवडा रहेका थिए ।

त्यस्तै, शिविरको अध्यक्षता वडासदस्य वीरबहादुर बस्नेत, नेम्ला पारा भेटेरिनीर इकाई समिति अध्यक्ष अर्जुन काफ्ले, शाखा प्रमुख पर्वत साह, गाणेशप्रसाद शिवाकोटी लगायतको

उपस्थिति बताइएको छ ।

दमक उद्योग वाणिज्य संघमा गुरागाँई

उमाताय भण्डारी

कमल, माघ ७। दमक उद्योग वाणिज्य संघको अध्यक्षमा देवीप्रसाद गुरागाँई (गोपाल) निर्वाचित भएका छन्।

संघको अध्यक्षमा ९८५ मतका साथ अध्यक्षमा गुरागाँई विजयी भएका हुन्। उनका निकटतम प्रतिद्वन्दी विमल खतिवडाले ६५१ मत प्राप्त गरेका थिए। दमक उद्योग वाणिज्य संघमा यस पटक पनि लोकतान्त्रिक व्यवसायीले आफ्नो वरचस्व कायम गर्न सफल भएका छन्। नेपाली कांग्रेस, राप्रपा सहितको संयुक्त लोकतान्त्रिक व्यवसायी समूहले नेकपा एमाले निकट माओवादीसहितको प्रगतिशील समूहको गठबन्धनलाई हराउँदै सबै पदमा जीत हासिल गरेको हो।

त्यस्तै वरिष्ठ उपाध्यक्षमा राजु खड्काले ८८२ मत ल्याई विजयी भए। उनका प्रतिद्वन्दी प्रगतिशीलका राजन दंगालले ७५५ मत प्राप्त गरे। प्रथम उपाध्यक्षमा लोकतान्त्रिकका राजकुमार योड्याले ८२९ मत ल्याएर विजयी भए भने प्रतिद्वन्दी प्रगतिशीलका भरत चम्पाले ७८३ मत प्राप्त गरे। त्यसैगरी द्वितीय उपाध्यक्षमा प्रगतिशीलकी बिन्दु सिटौला (लक्ष्मी)ले ६०३ मत, ज्ञाननाथ पौडेल (जानु)ले १००७ मतका साथ विजयी भएका छन्। त्यसैगरी तृतीय उपाध्यक्षमा रुवल अधिकारीले ९६९ मत प्राप्त गरी विजयी भएका छन् भने उनका प्रतिद्वन्दी प्रगतिशीलका असिम राईले ६३१ मत प्राप्त गरे।

त्यस्तै दुई सदस्य महिला सदस्यको कोटामा दुवै समूहले बराबरी जितेको छ। जस अनुसार कविता अधिकारीले १०९२ र लोकतान्त्रिककी संगीता तुम्बापोले १०६८ प्राप्त गरी विजयी भइन्। त्यसैगरी खुल्ना छ जना सदस्यमा प्रगतिशीलका उमेश गजमेर, टिकाराम खतिवडा, तुलसीराम तिमिसिना, कमल कटुवाल, सुवासचन्द्र गडतौला र हेमसागर अधिकारी विजयी भएका छन्।

त्यस्तै लेखा समिति संयोजकमा लोकतान्त्रिककै नेत्रप्रसाद चम्पाले ९६५ मत प्राप्त गरी विजयी भएका छन् भने उनका प्रतिद्वन्दी

अध्यक्ष गुरागाँई

प्रगतिशीलका मुकुन्द आचार्यले ६७१ मत ल्याएका थिए। लेखा समिति सदस्यीयमा पदम राउत र षडानन्द घिमिरे निर्वाचित भएका छन्। त्यसैगरी २२ सदस्यीय नयाँ कार्यसमितिको संघको महिला उपाध्यक्षसहित सात सदस्यीय वस्तुगत सदस्य तथा लेखा समिति सदस्यका उम्मेदवारहरू निर्वाचित भएका निर्वाचन समितिका संयोजक लीला गुरागाँईले जानकारी दिए।

जस अन्तर्गत महिला उपाध्यक्ष पदमा शुष्मा निरौला केसी, वस्तुगत तर्फ सदस्यतर्फ मोवाइलबाट भेनप श्रेष्ठ, रेडिमेडका सञ्जीव बराल, सुनचाँदीका विवेक श्रेष्ठ, अटो मोवाइलका प्रकाश नेपाल, ग्याँसका तिलक डाँगी रहेका छन्।

शुक्रवार भएको मतदानमा संघमा आवद्ध कुल दुई हजार १६ जना व्यवसायी मतदाता मध्ये एक हजार छ सय ८९ मत खसेको थियो। नयाँ नेतृत्वका लागि व्यवसायीले दलीय दुई वटा प्यानललाई बनाएर चुनावी मैदानमा उत्रिएका थिए।

जन्मोत्सवमा बटुकलाई ज्याकेट

बितामोड, माघ ७। लायन्स क्लब अफ बितामोडले लायन्स क्लबका संस्थापक मेल्बिन जोन्सको जन्मोत्सवको अवसर पारेर गुरुकुलक बटुकहरूलाई न्यानो कपडा वितरण गरेको छ। मेल्बिनको १४४औँ जन्मोत्सवको अवसरमा लायन्स क्लब अफ बितामोड लेडीले बितामोड नगरपालिका वडा नं. ६ स्थित हरिहर आश्रममा अध्ययनरत बटुकलाई न्यानो ज्याकेट वितरण गरेको हो। संस्थाका अध्यक्ष नम्रता रिजाल ढकालको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रमको राष्ट्रिय भण्डाको अभिवादन दुर्गा पौडेलले गरेका थिए।

संस्थाका अध्यक्ष नम्रता रिजाल ढकालको

अध्यक्षता तथा बितामोड नगरपालिका वडा नं. ६ का वडाध्यक्ष सूर्यप्रसाद कन्दुवाको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा एरिया प्रमुख सत्य नारायण शर्मा, गुरुकुलको अध्यक्ष दाताराम तिमिसिनाले मन्तव्य राखेका थिए। कार्यक्रममा स्थानीय अभिभावक, लायन्स क्लब अफ स्मार्ट लेडीको अध्यक्ष पावता गिरी साथै लायन्स क्लब अफ बितामोड लेडीका सदस्यहरूको उपस्थिति थियो। इन्दिरा खरेलले सञ्चालन गरेको कार्यक्रममा स्वागत संस्थाका प्रथम उपाध्यक्ष निरू ओलीले गरेकी थिइन्। रिजान चियर पर्सन उर्मिला खरेलले औचित्य माथि प्रकाश परेकी थिइन्।

सिटी सफारी र ठेला प्रहरीको नियन्त्रणमा

पथरीशानिश्चरे, माघ ७। मोरङको पथरीशानिश्चरे-१ मा अवस्थित पथरी बजारमा अटेर गरी जथाभावी पार्किङ गर्ने सिटी सफारी, अटोलाई कारवाही थालिएको छ।

जथाभावी राखिएका होर्डिङ बोर्ड, ठेलागाडाहरूलाई कारवाही स्वरूप नियन्त्रणमा लिएर नगरपालिका परिसरमा राखिएको नगरका भौतिक पूर्वाधार

पूर्व-पश्चिम महेन्द्र राजमार्गको ७५ फिटभित्र रहेका होर्डिङ बोर्ड, ठेलागाडाहरूलाई नियन्त्रणमा लिई कारवाही शुरु गरिएको हो। पथरी बजारको व्यवस्थापनका लागि सरोकारवालाको केही दिनअघि नै सूचना जारी गरेको थियो। मुख्य सडकखण्डमा

संयोजक वीरध्वज शिवाले जानकारी दिए। अर्कै पल अटेर गरी जथाभावी पार्किङ र होर्डिङ बोर्ड, ठेला आदि राखेमा कडा कारवाही गरिने वडाध्यक्ष भीम राईले चेतावनी दिए। भौतिक पूर्वाधार संयोजक शिवा लगायत बजार व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष राजेन्द्रकुमार गुरुङ, वडा नं. १ वडासदस्य पूर्ण कार्की, समाजसेवी बलवान चेम्जोङ र नगर प्रहरीको सक्रियतामा अव्यवस्थित पार्किङ गरी राखिएकाहरूलाई नियन्त्रणमा लिइएको थियो।

आवश्यकता

यस कार्यालय सञ्चालन र शाखा विस्तारको लागि केही कर्मचारी आवश्यकता परेको हुँदा इच्छुकले सम्पर्क गर्नुहोला।
पद : P.R.O./Office Staff
योग्यता : S.E.E. पास
तलब : १३५०० देखि १८००० सम्म सम्पर्क

ग्रीन माट प्र. लि.
बितामोड-१, रत्नमार्ग
फोन: ९८६६९७२५७९, ९८०९४३२३३०

बिता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बितामोड, कापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ।)

गुणाल बढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल बितामोड कापाको हाडजोर्नी तथा नसाका बिरामीहरूको सफल उपचार।

जौँच तथा उपचार हुने समस्याहरू

- गर्धन, ढाड, कमर दुख्ने, हड्डी प्रोत्पन्न, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाघ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुख्ने, जोर्नी जाम भएको
- शरीर फुसफुसाउने, पोल्ने, लाटो हुने, कान्ने,
- प्यारालाइसिस तथा हिंडन गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुख बाड्छिएको बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसिस भएका तथा हिंडन नसक्ने बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिकम पूर्व बितामोड, कापा (फोन : ०२३-५३०१२३, ९८०३१५४६९९)

मेचीनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
इटामट्टा, कापा
प्रदेश नं. १ नेपाल

घर नक्सा पासका लागि साँघ-सँधियारका नाममा जारी गरिएको १५ दिने सूचना

मेचीनगरपालिका वडा नं. ५ बस्ने श्री खेर वा. विश्वकर्माने निजको नाममा दर्ता रहेको साँघ-सँधियार नगरपालिका-८ हाल मेचीनगर-५ स्थित इटामट्टा टोल गाभेल मार्गमा पर्ने फि.नं. २७९६ क्षेत्रफल ००-०१-०.५ जग्गामा तपशिलमा उल्लेख भए बमोजिम पूर्व-पश्चिम तर्फका साँघियार श्री हरि कार्की/उर्मिला दुलालले उत्तर, दक्षिणमा साँघ-सँधियारको नाममा १५ दिने सूचना टाँस गर्न जवाब नभेटिनु भएको हुँदा जारी मितिबाट १५ दिनभित्र साँघ-सँधियार, बाटो, नदिनाला, सार्वजनिक जग्गा, मठमन्दिर आदि कसैलाई असर पर्ने भए उजुरी गर्न यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। तोकिएको मितिमा कुनै किसिमको उजुर बाजुर पर्ने आएको खण्डमा तपशिलमा उल्लेख भए बमोजिमको घर नक्सा पास भई जाने व्यहोरा सबैमा जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

सि.नं.	जग्गाको विवरण	घरको विवरण	घर जग्गा धनीका सधियारहरू
१	साँघिक मेनपा-८ हाल मेनपा-५ फि.नं. २७९६ क्षेत्रफल ००-०१-०.५	लम्बाई १२.०३ (मि) चौडाई ८.५३ (मि) उचाई ३.१२ (मि) क्षेत्रफल २२०.५३ वर्गमिटर	पूर्व श्री हरि कार्की पश्चिम बाटो उत्तर श्री हरि विक दक्षिण श्री उर्मिला दुलाल

ताप्लेजुङ-पाथीभरा सफल यात्रा

बितामोडबाट फिदिम, ताप्लेजुङ हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै थेचम्बू, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

ताप्लेजुङ पाथीभरा काउन्टर
मो. ९८०३२५०४७२, ९८०१३६४०९३

कापा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई

बितामोड सम्पर्क
राजकुमार श्रेष्ठ
९८५२६४६००५
९८०६०१०४१०
९८४२६३४६२१०
०२३-५४६००५

वसक सम्पर्क:
देवी सिटौला
९८२४९७९१८५,
९८४२७६०२६५,
९८४२३३२४३०

कापासै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ।

कतारमा रोजगारको अवसर

२. कम्पनी : Danem Engineering Works शहर : QATAR, DOHA

पूर्व स्वीकृत मिति: २०७८/०३/२५ चलावी नं.: ६०९६०९२२ LT. No.: 242321 पुन:विज्ञापन

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या	न्यूनतम योग्यता	मासिक तलब	ओमेर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हातामा काम गर्ने दिन	वार्षिक छुट्टी	खाना सुविधा	बस्ने सुविधा	करार अवधि
1.	Instal Technician	40	0	1100	QR	८	६	क.लि. अनुसार	छ	२	वर्ष
2.	Maint Technician	60	0	1100	QR	८	६	क.लि. अनुसार	छ	२	वर्ष
3.	Mason	10	0	1100	QR	८	६	क.लि. अनुसार	छ	२	वर्ष

अन्तराष्ट्र शाखा कार्यालय बितामोडमा २०७८ माघ १५ गते (29 January 2023) मा हुनेछ।

सगुन ओभरसिज सर्भिसेज प्रा.लि. (सगुन होम)
बितामोड शाखा कार्यालय : ०२३-५४२०९४
९८०८०७४५९८, ९८०३०७४४३९, ९८०३०७४४३९, ९८२५९५२५७३, ९८१४९७४७००

फोहोर व्यवस्थापनबारे नगरबासीमा अनुरोध

बितामोड नगरपालिकालाई सफा, सुन्दर र हराबारा बनाउनका लागि यही फागुन १ गतेदेखि फोहोर वर्गीकरणको प्रक्रिया लागू हुने भएको हुँदा घर, पसल, कार्यालय, होटल, रेष्टुरेन्ट, फार्मसी लगायत सम्पूर्ण व्यापारी व्यवसायीहरूले अनिवार्य रूपमा कृतिने, नकृतिने प्लास्टिकजन्य र सिसा तथा धातुजन्य गरी ३ भागमा विभाजन गर्नु।

फोहोर वर्गीकरणको प्रक्रियालाई बेवास्ता गरी वर्गीकरण नगरी राखेमा उक्त फोहोर उठाउन नगरपालिका बाध्य हुने छैन। साथै, उक्त फोहोर व्यवस्थापनको जिम्मेवारी समेत स्वयम् घर, पसल धनीले लिनु पर्नेछ।

सडकको दायीबाया, बिजुलीको पोल भएको ठाउँ लगायत कुनै पनि सार्वजनिक स्थलमा फोहोर विसर्जन नगर्नु। यदि त्यसो गरेको पाइएमा प्रचलित कानून अनुसार पाँच हजार रुपैयाँदेखि ५० हजार जरिवाना तथा कारवाही हुने व्यहोरा जानकारी गराउँदैछौं।

तपाईंको सहयोगले नै नगर समृद्ध, व्यवस्थित र सुन्दर सफा हुने भएकोले नगरपालिकाले जारी गरेको सूचना कार्यान्वयन गर्नु।

फोहोर लिन आउने गाडीलाई वर्गीकरण गरेको फोहोर मात्र दिएर सहयोग गर्नु।

फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी कुनै पनि समस्या तथा जिज्ञासा भए आफ्नो नजिकको वडा कार्यालय, नगरपालिका अथवा टोल विकास संस्थासँग सम्पर्क गर्नु।

फोहोरलाई वर्गीकरण गरेर जिम्मेवार नागरिकको कर्तव्य पूरा गर्नु।

बितामोड नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
प्रदेश नं. १, कापा

नेपालीहरूको लागि भरपर्दो सेवा निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिङ सेन्टर

Royal Enfield को आधिकारिक बिक्रेता (डिलर) भएकाले Royal Enfield को पाटर्सहरू विशेष छुट्टामा बिक्री गरिँदैछ।

यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटोसाइकल, स्कुटरका सम्पूर्ण पाटर्स पाउनुका साथै सर्भिसिङ पनि गरिन्छ।

निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिङ सेन्टर
पानीटकीको पहिलो गल्ली वार्मा साहद सम्पर्क : निशान्त-८३७२०७८४५४/८३४८४७३७१७ (इण्डिया), ९८४०९६४४५३ (नेपाल)
नोट: यहाँबाट नि:शुल्क ज्योतिष सेवा उपलब्ध गराइन्छ।
Youtube Channel : Nishat M jotic kendra

गेष (वु. चे. वो. ला. लि. लु. ले. लो. आ.) - स्वास्थ्यले साथ दिने छैन, शरीरमा आलस्यता पैदा हुनेछ, अनावश्यक चिन्तनले शरीर गलेर जानेछ, मन खिन्न रहला।

बृष (इ. उ. ए. ओ. ब. इ. बि. बु. बे. वो.) - पत्नी, पत्नीबीच थोरै वादविवाद बढ्न सक्छ, समयमै विचार पुऱ्याउनुहोला, सन्तान पक्षबाट सुख मिल्नेछ, सतर्क रहनुहोला।

मिथुन (का. कि. कु. घ. ङ. छ. के. को. ह.) - तपाईंको लागि आजको दिन मिश्रित फलदायी रहेको छ, परिवारजनमा बेमेलको स्थिति रहला, कुरा काट्नेहरू

वहरेर जाने छन्, सजग रहनुहोला।
कठकट हि. हे. हे. हो. डा. डि. डे. डे. डो - समय शुभ फलदायी रहेको छ, मान प्रतिष्ठा बढेर जानेछ, लेनदेनमा विचार पुऱ्याउनुहोला, आज धार्मिक गतिविधि बढेर जानेछ।
सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे) - मनमा खटपटी पैदा हुने समय रहेको छ, कार्यसिद्धीमा बाधा अड्चन आउने छ, घाटाको सामना गर्नुपर्ला, स्वास्थ्यमा विचार पुऱ्याउनुहोला।
कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो) - दिन मिश्रित फलदायी छ, टाउको तथा आँखा सम्बन्धी

समस्याले सताउन सक्छ, सन्तान पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ।
तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. ते) - कार्यसिद्ध हुने दिन छ, मान-सम्मानमा वृद्धि हुने, स्वास्थ्यले, भाग्यले साथ दिनेछ, थोरै पारिवारिक भ्रमेला व्यहोर्नुपर्ने हुन सक्छ।
बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - आजको दिन सामान्य रहनेछ, धार्मिक अभिरूची बढेर जानेछ, पैतृक सम्पत्तिमा वादविवादको योग रहेको छ।
धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. मे) - धार्मिक कार्यमा सहभागी हुने दिन रहेको छ, बोल्दा विचार

पुऱ्याउनुहोला, घुँडा तथा ढाडमा समस्या हुन सक्छ।
मकर (मो. ज. जि. सि. खु. खे. खो. गा. गि।) - अनावश्यक खर्च गर्नुपर्दा मन अशांत रहन्छ, अवसरका निमित्त निकै दैज्युप गर्नुपर्छ, पेट सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ, खानपानमा ध्यान पुऱ्याउनुहोला।
कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा) - बोलिमा विचार पुऱ्याउनु होला, राम्रो बोल्दा पनि नराम्रो सुनीन सक्छ, गुनाहमा समस्या देखिन सक्छ, सतर्क रहनुहोला।
मीन (दि. दु. थ. क. अ. दे. दो. च. चि।) - विपरीत लिङ्गी साथीबाट साथ र सहयोग प्राप्त हुनेछ, पराक्रममा वृद्धि हुनेछ, तपाईंको समय उत्तम रहेको छ।